AGDER fylkeskommune

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/41775-3
Saksbehandler Inge Hurv

Utvalg	Møtedato
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	17.11.2026
Ungdommens fylkesutvalg 2026	19.11.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	20.11.2026
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	25.11.2026
Administrasjonsutvalget	01.12.2026
Fylkesutvalget	01.12.2026
Fylkestinget	15.12.2026

Vågsbygd videregående skole: Godkjenning av rom- funksjonsprogram

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Rom- og funksjonsprogram for Vågsbygd videregående skole godkjennes.
2. I fylkeskommunedirektøren forslag til økonomi- og handlingsplan for perioden 2027−2030 er det satt av en foreløpig investeringsramme på 275 mill. kroner til prosjektet.
3. Fylkeskommunedirektøren gis fullmakt til å starte reguleringsprosess for fylkeskommunens eiendom.
4. Fylkeskommunedirektøren skal legge frem en ny sak for fylkestinget med forslag til prosjektomfang, investeringsramme og gjennomføringsmodell. Saken skal omfatte alternative tilnærminger med ulik grad av nybygg og ombygging av eksisterende skoleanlegg.
5. Hovedutvalget for utdanning og folkehelse holdes løpende orientert om prosjektets fremdrift.

Vedlegg
Rom- og funksjonsprogram Vågsbygd videregående skole
Vågsbygd videregående skole - volumstudier

Sammendrag

Forslag til rom- og funksjonsprogram for Vågsbygd videregående skole (Vågsbygd) beskriver skolens framtidige areal- og funksjonsbehov og skal danne grunnlag for videre planlegging, prosjektering og utvikling av skoleanlegget. Programmet er utarbeidet gjennom en omfattende medvirkningsprosess med ansatte og skoleledelse.

Programmet er dimensjonert for 675 elever og 143 ansatte, og omfatter utdanningsprogrammene studiespesialisering, kombinasjonsklasser, musikk, dans og drama (MDD), helse- og oppvekstfag (HO) samt individuelt tilrettelagt opplæring (ITO). Det er lagt vekt på fleksible løsninger som gjør at skoleanlegget kan tilpasses framtidige endringer i elevtall, organisering og utdanningstilbud.

Realisering av programmet vil kreve både ombygging av eksisterende bygningsmasse og etablering av nybygg. Det samlede funksjonsarealet er beregnet til om lag 7 500 kvm. Fylkeskommunedirektøren vil komme tilbake til fylkestinget med en egen sak om alternative løsninger for å dekke de identifiserte funksjonsbehovene.

Saksopplysninger

Den overordnede prioriteringen av investeringer i skolebygg de neste ti årene, ble vedtatt gjennom *Strategi for skolestrukturen på Agder* i desember 2025 (PS 66/2025). Vågsbygd har i dag kapasitetsutfordringer, og elevgrunnlaget forventes å være høyt og relativt stabilt fram mot 2035. Utvidelse av skolen er derfor prioritert i planperioden 2026−2031.

Det er behov for å øke undervisningskapasiteten ved skolen for å etablere permanente lokaler til utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag, som ble opprettet ved skolen i august 2026. Som en midlertidig løsning er det etablert et modulbygg på skolens område, der Vg2 barne- og ungdomsarbeiderfag er lokalisert. Skolen leier i tillegg eksterne arealer til undervisning innen dans og drama, samt tre ordinære klasserom med kapasitet til 30 elever. Dagens drift er preget av mangel på klasserom, grupperom, møterom og sosiale soner.

Agder fylkeskommune har engasjert Norconsult til å utarbeide forslag til rom- og funksjonsprogram. Programmet beskriver skolens funksjoner, arealbehov og sammenhengen mellom disse, og skal danne grunnlag for videre planlegging, prosjektering og gjennomføring av prosjektet. Målet er å utvikle et funksjonelt, fleksibelt og arealeffektivt skoleanlegg.

Dimensjonering

Programmet har tatt utgangspunkt i følgende dimensjonering:

Utdanningsprogram	Nivå	Programområder	Antall elever nivå	Antall elever per utd.prog.	Antall klasser
Studiespesialisering (ST)	VG1	Studiespesialisering	90	270	3
	VG2	Studiespesialisering	90		3
	VG3	Studiespesialisering	90		3
Kombinasjonsklasser	VG0	Kombinasjonsklasser	40	40	2
Musikk, dans og drama (MD)	VG1	MDD	75	225	2,5
	VG2	Dans	15		0,5
	VG2	Drama	15		0,5
	VG2	Musikk	45		1,5
	VG3	Dans	15		0,5
	VG3	Drama	15		0,5
	VG3	Musikk	45		1,5
Helse og oppvekstfag (HO)	VG1	Helse og oppvekstfag	60	120	4
	VG2	Barne- og ungdomsarbeiderfag	60		4
Individuelt tilrettelagt opplæring (ITO)		Base 1 (elever inntak kat. 1)	10	20	
		Base 2 (elever inntak kat. 2)	10		
SUM			**675**	**675**	**26,5**

Skolen har i medvirkningsprosessen uttrykt ønske om å etablere tilbud om Vg2 helsearbeiderfag når utbyggingen er gjennomført. I rom- og funksjonsprogrammet er det derfor avsatt tilstrekkelige praksisarealer for helsefaglige aktiviteter. Det er imidlertid ikke lagt inn ekstra klasseromskapasitet for dette tilbudet på nåværende tidspunkt.

Utdanningstilbudet ved den enkelte skole fastsettes gjennom den årlige behandlingen av tilbudsstrukturen. Endringer i elevsøking, dimensjonering eller læreplassituasjon kan derfor føre til justeringer i framtidig tilbud. Det er lagt vekt på fleksibilitet og generalitet i arealløsningene slik at anlegget kan håndtere slike endringer over tid.

Reguleringsforhold

Fylkeskommunens eiendom i Vågsbygd er ikke regulert til skoleformål. Planmyndigheten anbefaler derfor at det igangsettes arbeid med en begrenset reguleringsplan for skoletomta, parallelt med byggesaksbehandlingen. Det legges til grunn at planavgrensningen i hovedsak kan følge eiendomsgrensene.

Som grunnlag for den videre dialogen med planmyndigheten er det utarbeidet volumstudier som viser to alternative løsninger for plassering av nødvendig bygningsvolum. Begge alternativene følger saken som eget vedlegg.

Framtidige endringer i videregående opplæring

Arbeidet med Framtidas videregående opplæring (KLAR2030) innebærer en omfattende fornyelse av innhold og struktur i videregående opplæring. Blant temaene som vurderes er:

- tidligere spesialisering og valg av faglig retning, allerede fra Vg1
- nye studieforberedende utdanningsløp med tydeligere kobling til høyere utdanning,

- større innslag av felles kompetanseområder som demokrati, bærekraft, teknologi, personlig økonomi og folkehelse,
- økt valgfrihet og flere muligheter for fordypning.

Det er foreløpig usikkert hvilke konkrete konsekvenser arbeidet vil få for læreplaner og utdanningsprogrammer. Utviklingsarbeidet forventes å pågå fram mot 2030, mens innføringen av eventuelle endringer vil skje gradvis i perioden 2030−2033.

For fylkeskommunen som skoleeier innebærer dette at det nye skoleanlegget må utformes med høy grad av fleksibilitet og generalitet. Bygningsmassen må kunne understøtte økt valgfrihet, mer tverrfaglighet og hyppigere endringer i opplæringstilbudet.

Arealbehov

En detaljert arealoversikt fremgår av vedlagte rapport. Hovedfordelingen av funksjonsareal er som følger:

Funksjoner / programområder	**Funksjonsareal – Kvm**
Fellesfunksjoner og – tjenester	1 207
Personalarealer	1 079
Felles læringsarealer	2 599
Helse- og oppvekstfag (HO)	362
Musikk, dans og drama (MDD)	1 347
Individuell tilrettelagt opplæring (ITO)	669
Drift og renhold	288
Sum	**7 551**

Det veiledende romprogrammet omfatter totalt 7 551 kvm funksjonsareal (FUA). Med en brutto-/funksjonsarealfaktor på 1,5, tilsvarer dette et anslått bruttoareal på 11 350 kvm (BTA). Bruttoarealet omfatter blant annet kommunikasjonsarealer, tekniske rom og øvrige støttefunksjoner. Endelig arealbehov og fordelingen mellom eksisterende bygningsmasse og nybygg vil bli avklart i de videre prosjektfasene.

Oppsummering

Forslaget til rom- og funksjonsprogram legger til rette for:
- inkluderende og universelt utformede læringsmiljøer,
- fleksible læringsarealer med høy grad av sambruk,
- sentral plassering av bibliotek, elevtjenester, IKT-tjenester og administrasjon,
- styrkede praksisarealer for helse- og oppvekstfag samt musikk, dans og drama,
- to tilrettelagte ITO-baser med tilhørende støttefunksjoner,
- gode arbeidsplasser for ansatte,
- attraktive og trafikksikre uteområder.

Vurderinger

Det har vært gjennomført en omfattende medvirkningsprosess høsten 2026. Ansatte og skoleledelse har deltatt aktivt gjennom flere brukergrupper og bidratt med betydelig innsats ved siden av ordinære arbeidsoppgaver. Fylkeskommunedirektøren vil berømme brukerne for det grundige arbeidet som er lagt ned i utarbeidelsen av rom- og funksjonsprogrammet.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at programmet gir et godt og balansert grunnlag for videre planlegging og prosjektering. Samtidig foreligger det enkelte usikkerhetsfaktorer som i begrenset grad kan påvirkes av skoleeier. Dette gjelder særlig den videre reguleringsprosessen og den pågående nasjonale fornyelsen av struktur og innhold i videregående opplæring.

Som skoleeier må fylkeskommunen sikre at nye skolebygg utformes med tilstrekkelig fleksibilitet og generalitet til å håndtere framtidige endringer i elevgrunnlag, organisering og utdanningstilbud. Erfaring tilsier at det vil oppstå både mindre og større behov for tilpasninger gjennom byggenes levetid.

Vågsbygd har i dag betydelige kapasitetsutfordringer. Det er derfor viktig å komme raskt videre til neste planfase. Dagens undervisningsrom er i flere tilfeller for små for elevgrupper på 30 elever, og skolen har for få gruppe- og møterom samt begrenset tilgang på sosiale soner. Det er også mangel på praksisarealer innen enkelte utdanningsprogram. Dette er i dag løst gjennom midlertidige tiltak, herunder modulbygg og innleie av lokaler i Kirsten Park. Videre er det behov for flere toaletter, en mer hensiktsmessig plassering av elevtjenester og servicetorg, samt en mer sentral lokalisering av administrasjon og ledelse. Det er også ønskelig å fordele arbeidsplassene for ansatte bedre i tilknytning til elevenes læringsarealer.

Fylkeskommunedirektøren legger til grunn at eksisterende bygningsmasse skal videreføres og utnyttes i størst mulig grad. Et sentralt prinsipp for det videre arbeidet er å begrense inngrep i eksisterende bygg og samtidig legge til rette for gjenbruk og omdisponering av arealer der dette er hensiktsmessig. Det vil likevel være behov for enkelte ombyggingstiltak for å oppnå ønsket funksjonalitet.

Fylkeskommunedirektøren vurderer det som hensiktsmessig å komme tilbake til fylkestinget med en egen sak når forprosjektet foreligger. Saken vil omfatte forslag til prosjektomfang, investeringsramme og gjennomføringsmodell. Det vil da bli presentert alternative løsninger med ulike kombinasjoner av ombygging og nybygg, som samlet skal dekke funksjonsbehovene som er definert i rom- og funksjonsprogrammet.

Regionplan Agder 2030

Regionplanen legger til grunn at vi skal bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling gjennom effektiv ressursbruk, attraktive by- og lokalsentre og gode tjenester til innbyggerne. Fylkeskommunedirektøren vurderer at utvidelsen av Vågsbygd er i tråd med disse målsettingene. Utbyggingen vil:

- styrke det offentlige tjenestetilbudet i Vågsbygd som bydelssenter,
- legge til rette for en arealeffektiv og bærekraftig utvikling,
- redusere behovet for spredt lokalisering av undervisnings- og støttefunksjoner,
- sikre god tilgjengelighet med kollektivtransport, sykkel og gange,
- bidra til effektiv og langsiktig utnyttelse av fylkeskommunens eiendomsressurser.

Økonomiske konsekvenser

I fylkeskommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan for perioden 2027−2030 er det satt av en foreløpig investeringsramme på 275 mill. kroner til planlegging og gjennomføring av prosjektet.

De økonomiske konsekvensene for driften vil bli nærmere vurdert og innarbeidet i kommende rulleringer av handlings- og økonomiplanen, samt omtalt i senere politiske saker. I tillegg til kapitalkostnader vil et utvidet skoleanlegg medføre økte driftskostnader knyttet til blant annet forvaltning, drift, vedlikehold og renhold.

Fylkeskommunedirektøren registrerer at markedet etterspør nye offentlige bygge- og anleggsprosjekter. Det vurderes derfor som viktig å opprettholde framdriften i prosjektet og legge til rette for en effektiv overgang fra planlegging til gjennomføring.

Prosjektet skal gjennomføres i et marked som over flere år har vært preget av betydelig prisvekst på bygg- og anleggsrelaterte innsatsfaktorer. Selv om markedsforholdene fremstår mer stabile enn tidligere, er det fortsatt usikkerhet knyttet til den videre kostnadsutviklingen.

Før prosjektet er nærmere konkretisert og dialog med markedet er gjennomført, vil det ikke foreligge et tilstrekkelig grunnlag for å fastslå om hele rom- og funksjonsprogrammet kan realiseres innenfor den avsatte investeringsrammen. Fylkeskommunedirektøren legger derfor til grunn at prosjektet videreutvikles med særlig vekt på kostnadskontroll, arealeffektivitet og gjennomførbarhet.

Det er samtidig en viktig forutsetning at den ordinære skoledriften kan opprettholdes gjennom hele byggeperioden, og at prosjektet planlegges og gjennomføres på en måte som begrenser konsekvensene for elever og ansatte.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fylkestinget godkjenner rom- og funksjonsprogrammet for Vågsbygd som grunnlag for videre planlegging av prosjektet. Videre anbefales det at fylkeskommunedirektøren gis fullmakt til å igangsette nødvendig reguleringsprosess for å sikre framdrift i prosjektet.

Prosjektomfang, investeringsramme, finansiering og gjennomføringsmodell vil bli lagt fram for politisk behandling når forprosjektet foreligger. Da vil fylkestinget få seg forelagt alternative tilnærminger for ombygging og nybygg med tilhørende økonomiske og driftsmessige konsekvenser.

Kristiansand, 05.11.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Lise Solgaard
fylkesdirektør